

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту та
комерційної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Регіонально-адміністративний менеджмент
Викладач 	Олексій ЗАЯРНЮК, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний тел.	+38(099)40-53-099
E-mail:	oleksiizaiarniuk@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій meet.google.com, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Регіонально-адміністративний менеджмент» є формування у студентів теоретичних основ і практичних навичок регіонально-адміністративного менеджменту, концептуальних засад управління адміністративними одиницями.

Завдання дисципліни «Регіонально-адміністративний менеджмент» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- вивчення основних понять регіонально-адміністративного менеджменту;
- доведення визначальної ролі регіону в соціально-економічному розвитку території;
- вивчення основних методів та інструментів ефективного управління територією;
- дослідження особливостей взаємодії центральних і місцевих органів управління.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач (здобувачка) вищої освіти повинен (повинна)

знати:

- об'єкти і суб'єктів регіональної політики;
- зміст регіональної політики;
- форми державного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів;
- правові засади регіонально-адміністративного менеджменту в Україні;
- функції органів влади в процесі децентралізації;
- методи антикризового державного управління.

вміти:

- управляти виробничою інфраструктурою регіону;
- управляти соціальною інфраструктурою регіону;
- аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище регіону;
- визначати стратегію розвитку регіону;
- аналізувати використання фінансових ресурсів регіону.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- аналізувати та систематизувати інформацію для вирішення професійних завдань;
- уміти працювати в команді;
- мотивувати та здійснювати ефективний менеджмент з метою досягнення цілей;
- презентувати навички спілкування в професійних, ділових і наукових колах.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього

процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади здійснення регіонально-адміністративного менеджменту.

Тема 1. Предмет, завдання, цілі та функції дисципліни.

Сутність регіонально-адміністративного менеджменту. Цілі та функції регіонально-адміністративного менеджменту. Регіональна політика держави та її основні компоненти. Мета, завдання та цілі державної регіональної політики. Синергетична парадигма дослідження регіонально-адміністративного менеджменту в умовах глобалізації.

Тема 2. Економічні засади регіонально-адміністративного менеджменту.

Роль регіону і національного господарства у національній економіці України. Економічна самостійність регіону та основні функції органів регіонального управління. Економічні регіональні повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Державна регіональна політика України як мета і завдання регіонально-адміністративного менеджменту.

Тема 3. Соціальні та соціокультурні засади регіонально-адміністративного менеджменту.

Регіон як соціальний інститут та територіальна спільнота. Регіональна ідентифікація та соціалізація: сутність та якості. Формування стратегічного плану розвитку регіону.

Тема 4. Правові засади регіонально-адміністративного менеджменту в Україні.

Інституційна та правова база регіонально-адміністративного менеджменту. Аналіз існуючої системи територіального устрою України та проблеми її реформування. Правові засади визначення регіону як складової політико-територіальної організації України. Правова характеристика основних напрямів діяльності та функцій регіональних органів влади.

Тема 5. Державне регулювання регіонального розвитку.

Поняття державного регулювання регіонального розвитку. Регіон як об'єкт регіонального розвитку, його соціально-економічна сутність. Державне регулювання трансформаційних процесів в Україні. Сутність соціально-економічного розвитку. Засоби прогнозування соціально-економічного розвитку.

Тема 6. Адміністративно-територіальне управління в контексті децентралізації.

Децентралізація як процес розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць. Децентралізація як фактор

налагодження територіальної організації влади. Оптимізація відносин між органами влади різних рівнів як засіб адміністративно-територіального управління. Реалізація функцій органів влади різних рівнів в процесі децентралізації.

Змістовий модуль 2. Практичний інструментарій реалізації регіонально-адміністративного менеджменту на рівні територіальної громади.

Тема 7. Управління міськими агломераціями в контексті інноваційного регіонального розвитку.

Місто як об'єкт управління. Організаційно-економічні засади управління сучасним містом. Районне планування: мета і завдання.

Тема 8. Регіональні концепції сталого розвитку.

Міждисциплінарне вивчення проблеми сталого розвитку: еволюція поглядів. Концепція сталого регіонального розвитку. Пріоритетні напрями концепцій сталого економічного розвитку. Механізми забезпечення сталого розвитку регіонів.

Тема 9. Управління фінансовими ресурсами регіонів.

Місцеві бюджети, їх структура та взаємовідносини. Порядок і методики розроблення місцевих бюджетів. Позабюджетні кошти, порядок їх формування та напрямки використання. Особливості функціонування сучасної фінансово-кредитної системи регіону.

Тема 10. Управління природними ресурсами та охороною довкілля.

Проблеми природокористування. Основні принципи охорони навколишнього природного середовища. Управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Ресурсозабезпечення та раціональне ресурсокористування на сучасному етапі розвитку економіки.

Тема 11. Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент.

Поняття кризи та характеристика основних концепцій кризи. Класифікація криз та їхня характеристика. Концептуальне пояснення ситуаційної теорії управління в кризовій ситуації та шляхів її вирішення. Проблеми регіонального розвитку та їх характеристики. Принципи і методи антикризового регіонального управління.

Тема 12. Формування механізму державного регулювання інвестицій в людський капітал на рівні регіону.

Сутність категорії «механізм державного регулювання інвестицій в людський капітал». Ефективність і результативність функціонування механізмів державного регулювання інвестицій в людський капітал на рівні регіону. Основні напрями розвитку механізму державного регулювання інвестицій в людський капітал на рівні регіону.

Тема 13. Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Обґрунтування необхідності прийняття Державної стратегії. Стратегія управління місцевим і регіональним розвитком. Етапи реалізації Державної стратегії підтримки розвитку місцевого самоврядування та її нормативно-правове забезпечення. Механізм нормативно-правового забезпечення.

Тема 14. Формування нової парадигми регіонально-адміністративного розвитку в Україні.

Ідентичність та ідентифікація: понятійно-категоріальний апарат. Фактори етнічної, національної та регіональної ідентифікації в сучасній Україні. Трансформація свідомості та регіональної культури українського суспільства в контексті консолідації. Структурно-функціональні елементи консолідації українського суспільства.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента (студентки) із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем (здобувачкою) вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, семінарських заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Базова література

1. Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Н.Я. Михаліцька, М.Р. Верескля, В.С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.
2. Державне та регіональне управління: [підручник] / Є.Г. Карташов, В.В. Євдокимов, І.О. Драган, О.І. Дацій та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. – Київ, 2019. – 223 с.
3. Державне управління : [Навч. посіб.] / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф.Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343с. – (Вища освіта ХХІ століття).
4. Круш П. Ф. Регіональне управління : [Навч. посіб.]. / П. Ф. Круш, О. О. Кожемяченко – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248с.
5. Мельник С. А. Управління регіональною економікою : [Навч. посіб.] / С. А. Мельник. – К. : КНЕУ, 2000. – 121 с.
6. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : [Навч. посіб.] / Новіков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. – К. : «ЦНЛ», 2004. – 560 с.
7. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. – 652 с.
8. Регіонально-адміністративний менеджмент: Навчальний посібник під ред. д. філос. н., проф. В.Г. Воронкової - К.: “Видавничий дім “Професіонал”, 2010. - 352 с.

9. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком : [Текст] / Д. М. Стеченко. – К. : Вища школа, 2000. – 222 с.

Допоміжна література

1. Богуславська С.І. Трансформація регіонального менеджменту в умовах глобалізації для забезпечення сталого розвитку регіонів України. *Бізнес Інформ*. 2021. №4. - С. 90-97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2021_4_15
2. Крикун О.О., Тернова І.А. Регіонально-адміністративний менеджмент як детермінанта соціально-економічного розвитку України. *Економіка та суспільство*. 2020. Випуск 21. С. 93-106. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/35/34>.
3. Малиновський В. Я. Державне управління : [Навч. посіб.] / В. Я. Малиновський. – [2-ге вид., доп. та перероб.]. – К. : Атака, 2003. – 576 с.
4. Михасюк І. Державне регулювання економіки [Текст] / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога – Львів : Українські технології, 1999. – 639 с.
5. Мізюк Б.М., Шкільняк М.М., Джегур Г.В., Полікровський Р.С. Інноваційні методики проектного менеджменту організацій в контексті реалізації політики сталого розвитку регіону в умовах децентралізації та COVID–19. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 3. С. 79-85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_3_13.
6. Мельник А. Ф. Муніципальний менеджмент : [Навч. посіб.] / Мельник А. Ф., Монастирський Г. Л., Дудкіна О. П. ; За ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2006. – 420 с.
7. Олійник Я. Б. Регіональна економіка : [Навч. посіб.] / Я. Б. Олійник, С. П. Запотоцький, О. Ю. Кононенко, А. Л. Мельничук, В. Ф. Пасько ; За ред. Я.Б. Олійника. – К. : «КНТ», Видавець Фурса С.Я. 2007. – 444 с.
8. Рагімов Ф.В., Баштанник В.В. Формування концептуальних засад механізмів державного управління регіональним розвитком територій в умовах децентралізації. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. Вип. 2. С. 16-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dnchpu_2021_2_5
9. Пашкевич М. С. Проблеми управління соціально-економічним та екологічним розвитком регіонів та ризику виникнення територіальних депресій. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 4. С. 32-40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_4_6
10. Савченко М.С. Теоретико-методичні основи управління брендами регіонів. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 4. С. 175-182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_4_21
11. Живко З.Б., Снітко Є.О., Джегур Г.В., Руда І.І. Управління проектами в інноваційно орієнтованих організаціях у контексті сталого розвитку та формування регіональної політики активізації громадянського суспільства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №1. С. 131-137. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2022_1_21
12. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки : [Навч. посіб.] / Д. М. Стеченко. – К. : МАУП, 2000. – 172 с.

13. Столяров В.Ф., Фролова Г.І., Столярова В.В. Державний менеджмент стратегічного планування і управління соціальноекономічним розвитком регіонів. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2020. №2. С. 70–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2020_2_13

14. Фінагіна О.В., Коваленко Ю.О., Пригодюк О.М. Інформаційна економіка України: перспективи розвитку регіонального інформаційного менеджменту. *Менеджер*. 2020. № 2. С. 29-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2020_2_5

15. Tri Widodo W. UTOMO. Balancing Decentralization and Deconcentration: Emerging Need for Asymmetric Decentralization in the Unitary States / Discussion Paper No. 174. – Nagoya : Graduate School of International Development, Nagoya University. – 2009. – 31 p. URL: <http://www.gsid.nagoya-u.ac.jp/bpub/research/public/paper/article/174.pdf>.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.
4. <http://europa.eu/pol/reg>. – Provisions and Instruments of Regional Policy
5. www.commentary.com. – The monthly magazine of opinion.
6. www.fbi.gov/ – Suspicious Activity Report Review.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.